

این شماره:

ناصر عرفانیان - عکاس سینما و تئاتر

گوناگون، همچون نقد نمایش در نشریات، برای چاپ در کتاب، به عنوان بارم کار و دست آخر به عنوان یادآوری آنچه که در گذشته انجام داده‌اند، خواستار عکسی هستند که به وجهی گویا، نمایش ایشان را به تصویر کشیده باشد، حال چرا هنگام بستن قرارداد با عوامل نمایش، عکاسی تئاتر را فراموش می‌کنند، الله واعلم.

□ تفاوت عکاسی تئاتر و سینما در چیست؟

■ عکاسی در سینما به دلیل عوامل بسیاری همچون نورپردازی، طراحی صحنه و لباس، گریم و مهم‌تر از همه انتخاب زاویه و نوع نگاه کارگردان به قصه فیلم از یک نوع محدودیت ویژه برخوردار است. و جالب اینکه این قید نه تنها جلوی پیشرفت عکاس را نمی‌گیرد، بلکه موجب قوام کار او نیز می‌شود. زیرا عکاس خود را ملزم می‌بیند با توجه به این چهار چوب توان هنری خود را بکار گیرد، نباید فراموش کنیم که تمام عوامل هنری در سینما همچون فیلمبردار، بازیگر و عکاس و غیره می‌بایست در جهت اهداف فیلمنامه و بالاخص نظر کارگردان حرکت کنند، بنابراین اگر عکاس فیلم فقط به فکر ثبت یک عکس هنری محض، با توجه به کادر، موضوع، ترکیب‌بندی قوی و زیان سمبل‌ها در عکس باشد، بدون اینکه هدف فیلم را در نظر گرفته باشد پریراه رفته است، عکس فیلم می‌بایست ساده، پرجذبه و در عین حال با یک نوع ابهام همراه باشد تا برای بیننده سوال برانگیز بوده و جواب آن را در دیدن فیلم پیدا کند. عکاس فیلم نباید لو نمی‌تواند با دیدی انتقادی به فیلم عکاسی کند، اما در تئاتر عکاس می‌تواند مانند یک منتقد عمل کرده، در جهت و یا خلاف نظر کارگردان عکس بگیرد. البته این به آن معنا نیست که در میزانشن و حتی وسایل صحنه دست برد، بلکه با شناخت از عوامل بصری و ترکیب آن در عکس زاویه مورد نظر خود را به تماشاگر نشان می‌دهد، و این نشانگر آن است که عکاسی تئاتر و فیلم یک امر تخصصی است و عکاس می‌بایست از پشتوانه هنری قرص و محکمی برخوردار باشد.

□ کمی درباره خودتان و سوابق عکاسی بگویید؟

■ به نام خدا، ناصر عرفانیان متولد ۱۳۳۹ هستم. عکاسی از تئاتر را دوست دارم زیرا بروز احساسات غلو شده انسان در صحنه تئاتر و تداوم آن در طول نمایش انسان را شگفت‌زده می‌کند، زیباتر آنکه عکاس در هر سنی که هست می‌تواند در طول اجرای نمایش احساساتی همچون عشق، نفرت، محبت و خشم، دروغ و یا ریا را ثبت کند، بدون آنکه رنج‌گذشت سالیان عمر را تجربه کرده باشد. تا به حال از چندین نمایش حرفه‌ای و دانشجویی عکاسی کرده‌ام و در دو دوره مسابقه سراسری عکس تئاتر شرکت کرده‌ام که در دوره اول رتبه هفتم و در دوره دوم رتبه سوم را کسب نمودم.

□ در زمینه عکاسی فیلم چه کارهایی انجام داده‌اید؟

■ عکاسی فیلم را به طور غیر رسمی از فیلم پرچمدار شروع کردم، در حالیکه در آن فیلم بازی می‌کردم، در صدها از صحنه‌ها را نیز عکسبرداری کردم و همینطور فیلم حماسه دره شیلر، اشا به عنوان عکاس حرفه‌ای دو فیلم انفجار در اتاق عمل و بریال فرشتگان را در کارنامه سینمایی خود دارم.

□ نقش عکاسی تئاتر را در پیشرفت تئاتر چگونه می‌بینید؟

■ اگر عکاسی را به عنوان یک عامل پیام‌رسان جدی تلقی کنیم، عکس تئاتر هم می‌تواند تماشاگر را به سوری سالنهای نمایش جلب کند.

استفاده از عکس در پوستر و ویتترین سالن نمایش و همینطور در نشریات به عنوان تبلیغ و یا نقد و بررسی، اهمیت عکاس را نشان می‌دهد. تعجب اینجاست که تئاترهای لاله‌زار این مهم را درک کرده و برای جلب نظر هر چه بیشتر تماشاگر ویتترین سالن تئاتر را پراز عکس صحنه‌های نمایش می‌کنند، ولی تئاتر حرفه‌ای و متفکر و دانشجویی این مرز و بوم که خود را پرچمدار این هنر می‌دانند با این مقوله یا بیگانه‌اند و یا به طور سطحی برخورد می‌کنند. و جالب‌تر اینکه همین عزیزان بعد از بسته شدن پرونده نمایش به دلایل

